

Hauskan harrastuksen pelisäännöt

4H-järjestön perustavoitteisiin kuuluu nuorten elämänhallinnan tukeminen. Tätä tavoitetta toteutetaan monipuolisella harrastustoiminnalla, jossa nuoret voivat yksin ja yhdessä saada tietojen ja taitojen lisäksi onnistumisen elämyksiä ja terveen itsetunnon rakennusaineita. 4H-harrastuksessa kaikkia kohdellaan kunnioittavasti ja hyvä yhteishenki on tärkeä.

4H-toiminnan arvopohjan ja terveiden elämäntapojen korostamisen tulee näkyä kaikessa järjestön toiminnassa. 4H-kerhoissa, kursseilla ja muissa järjestön tilaisuuksissa sekä yksilöllisessä ohjauksessa tehtävä jokapäiväinen perustyö on 4H-järjestön tärkeintä elämänhallintaa parantavaa ja päihteiden vastaista toimintaa. 4H-toiminnan tulee tukea nuorten terveitä elämäntapoja sekä ehkäistä päihteiden käytön ja tupakoinnin aloittamista.

Tässä ohjeistuksessa linjataan käytännön pelisääntöjä ja toimintatapoja 4H-nuorisotapahtumiin. Pelisääntöjä noudatetaan nuorille järjestetyissä tilaisuuksissa, kuten kerhoissa, leireillä, kilpailuissa ja matkoilla. Sopimalla yhteisistä pelisäännöistä teemme 4H:sta hauskan harrastuksen kaikille. Hauskan harrastuksen pelisäännöt käsitellään nuorten kanssa. Yhdessä nuorten kanssa on hyvä miettiä, millaisia pelisääntöjä omassa ryhmässä tarvitaan näiden lisäksi.

4H-yhdistys ennakoi ja pitää huolta

4H-yhdistys tiedottaa pelisäännöistä nuorille ja vanhemmille tilaisuuksia järjestettäessä. Hyviä toimintatapoja pelisääntöjen sopimiseksi ovat esimerkiksi seuraavat:

- Kootaan matkalle tai leirille lähtijät yhteen ennen lähtöä ja sovitaan asioista.

- Käsitellään kauden alussa ohjaajien kesken pelisäännöt, joita noudatetaan koko kauden ajan.
- Käsitellään pelisäännöt lasten vanhempien kanssa.

4H-tapahtumissa osallistutaan järjestettyyn ohjelmaan. Nuoria rohkaistaan tutustumaan uusiin ihmisiin mahdollisella vapaa-ajalla, ei vetäytymään omaan huoneeseen tai teltaan pienen porukan kanssa.

Valokuvien ja videoiden jakaminen sosiaalisessa mediassa on nykyaikaa. Nuorille painotetaan toisten yksityisyyden kunnioittamisen tärkeyttä ja yhdessä nuorten kanssa pohditaan kiusaamisen rajoja.

Kaikki 4H-nuorisotapahtumat ovat päihteettömiä. Päihteiden hallussapito, niiden nauttiminen tai päihtyneenä paikalla oleminen ei ole sallittua. Sääntöjen rikkomiseen puututaan välittömästi ja päätetään tarkoituksenmukainen toimintatapa ottaen huomioon osallistujan iän ja tapahtuneen rikkomuksen.

Mahdolliset seuraukset sääntöjen rikkomisesta:

- Puhuttelu
- Osallistuja lähetetään tilaisuudesta omalla kustannuksellaan kotiin, kuitenkin huolehtien ennen muuta nuoren turvallisuudesta.
- Alaikäisen päihteiden käytöstä tiedotetaan aina vanhemmille sekä tehdään lastensuojelu-ilmoitus.
- Jos asian yhteydessä on syytä rikosepäilyihin, tehdään ilmoitus poliisille.

- Mikäli osallistuja käyttää 4H-tapahtumissa päihteitä toistuvasti, 4H-yhdistyksen hallitus ottaa vakavasti harkintaan kyseisen henkilön mahdollisuuden jatkaa 4H-toiminnassa.

Ulkomailla noudatetaan kohdemaan lainsäädäntöä ja tilaisuuden järjestäjän pelisääntöjä.

Jos epäillään päihdeongelmaa

4H-työssä noudatetaan periaatetta, jonka mukaan nuorista välitetään, havaittuihin ongelmiin puututaan viipymättä ja nuoria sekä heidän perheitään tuetaan. Jos epäillään, että nuorella tai nuorilla on päihdeongelma, nuorten kanssa keskustellaan ryhmänä tai yksin, nuorta syylistämättä. Tarvittaessa kerrotaan havainnoista nuorten vanhemmille. Lisäksi voidaan tehdä yhteistyötä päihdeasioihin perehtyneiden tahojen kanssa tai ainakin välittää nuorelle yhteystiedot ammattimaisen avun saamiseksi. Tarpeen vaatiessa tehdään lastensuojeluilmoitus.

Aikuinen on esimerkki nuorelle

Aikuiset eli täysi-ikäiset vapaaehtoiset, osallistujat ja toimihenkilöt ovat mallina ja esimerkkinä lapsille ja nuorille. Työtehtävissä ei tupakoida eikä käytetä alkoholia tai muita päihteitä. Juhltilaisuuksissa voidaan käyttää harkintaa, muistaen kuitenkin koko ajan oma asema esimerkkinä nuorille.

Hauskan harrastuksen pelisäännöt – keskusteltaviksi nuorten kanssa

- Osallistumme järjestettyyn ohjelmaan.
- Mahdollisella vapaa-ajalla tutustumme uusiin ihmisiin ja vietämme aikaa yhdessä muiden kanssa.
- Kohtelemme toisiamme kunnioittavasti ja kunnioitamme toisten kulttuuria, tapoja, uskontoa.
- Kunnioitamme toistemme yksityisyyttä. Tähän sisältyy esim. valokuvien ja videoiden ottaminen ja niiden lataaminen sosiaaliseen mediaan.

- Emme kiusaa ketään. Se, mikä voi tuntua sinusta hauskalta, voi olla toisten mielestä pelottavaa tai sopimatonta.
- Huolehdimme omasta ja toistemme turvallisuudesta.
- Kaikki nuorille suunnatut 4H-tapahtumat ovat päihteettömiä. Päihteiden hallussapito, niiden nauttiminen tai päihtyneenä paikalla oleminen ei ole sallittua.
- Päihteitä käyttävä henkilö voidaan lähettää viipymättä omalla kustannuksellaan kotiin.
- Havaitusta päihteiden käytöstä tiedotetaan aina alle 18-vuotiaiden vanhemmille sekä tehdään lastensuojeluilmoitus.
- Muistamme 4H-järjestön arvot.

HEAD - HARKINTA

kuvaa sitä, miten tärkeää ihmisen on jatkuvasti kehittää omaa ajatteluaan sekä pyrkiä kaikessa toiminnassaan rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen.

HANDS - HARJAANNUS

tarkoittaa käytännön ja käden taitoja, joita harjoitellaan kaikessa 4H-toiminnassa. Tähän liittyvät tärkeänä osana asenteet, kuten esimerkiksi yritteliäisyys ja ahkeruus.

HEART - HYVYYS

kertoo toisen ihmisen sekä luonnon kunnioittamisesta ja huolenpidosta. Hyvyyteen liittyvät myös yhteistyötaidot ja hyvä käytös.

HEALTH - HYVINVOINTI

on kokonaisvaltainen asia, johon liittyvät ihmisen fyysinen ja henkinen tasapaino sekä riittävä aineellinen hyvinvointi. 4H-toimija pystyy luomaan arjen hyvinvointia itselleen ja muille.

